

Zdrowie i dobrostan

2/2015

Dobrostan i społeczeństwo

Wydawnictwo Naukowe

NeuroCentrum

Lublin

ISSN 2300-0732

ISBN 978-83-61495-59-8

Zdrowie i dobrostan
2/2015
Dobrostan i społeczeństwo

Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-59-8

Redaktor naukowy
Krzysztof Turowski

Redaktor techniczny
Wanda Lewicka

Korekta i tłumaczenie
Mark Wheatley

Statystyka
Józef Jasik

Projekt okładki
Janusz Gilewski

Wydawca
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-59-8

Druk
'WSCHÓD' AG.Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

DOBROSTAN I SPOŁECZEŃSTWO

Redaktorzy naukowi:

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze

Prof. dr hab. n. o kult. fiz. Ewa DYBIŃSKA
Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie

Dr n. o zdr. Ewa ZIĘBA
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Recenzenci:

Prof. dr hab. n. med. Wiesław KURLEJ
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Prof. dr hab. n. o kult. fiz. Henryk DUDA
AGH Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Prof. dr hab. n. hum. Monika SZPRINGER
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Prof. dr hab. n. hum. Grażyna NOWAK-STARZ
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Lublin, 2015

NEURO
ENTRUM

SPIS TREŚCI

Asienkiewicz Ryszard Dymorfizm cech somatycznych dzieci w wieku 6-10 lat trenujących akrobatykę sportową Dimorphism of somatic features among 6 - 10 - year old children practising sports acrobatics 13 <i>Artykuł zawiera 25428 znaków ze spacjami + grafika</i>	13
Beata Biernacka, Maria Pieniążek, Maria Pyć, Jolanta Dziewulska Ocena zachowań zdrowotnych i analiza zdrowia jako wartości w ocenie studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie Evaluation and analysis of health behavior health as a value in assessing students Third Age University of Maria Curie Skłodowska University in Lublin 27 <i>Artykuł zawiera 30146 znaków ze spacjami + grafika</i>	27
Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Nogieć-Karwot Edyta, Wołkowicz Jolanta Inicjatywy na rzecz zdrowia w województwie śląskim. Aspekty prawne Initiative for Health in the province of Silesia. Legal aspects 39 <i>Artykuł zawiera 41958 znaków ze spacjami</i>	39
Czajkowska Mariola, Tasarz Patrycja, Gatnar Marzena, Stawicka Katarzyna, Leszczyńska Katarzyna, Janik Anna, Bartusek Mariola, Skrzypulec-Plinta Violetta Naprotechnologia a metody wspomaganego rozrodu w ujęciu pracowników ochrony zdrowia Naprotechnology vs methods of assisted reproduction in the context of health care professionals 57 <i>Artykuł zawiera 28406 znaków ze spacjami</i>	57
Dybińska Ewa Aktywność ruchowa jako komponent zdrowego stylu życia wybranej grupy mieszkańców regionu małopolskiego Physical activity as a healthy lifestyle component, a selected inhabitants group from Małopolska region 71 <i>Artykuł zawiera 38291 znaków ze spacjami + grafika</i>	71

Franek Grażyna, Bartusek Mariola, Czajkowska Mariola, Gałązka Iwona, Podsiadło Beata, Chwałek-Gałązka Katarzyna Ocena zapotrzebowania na wprowadzenie zmian do kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Appraisal of demand of making modifications in Professional Ethics Code of Nurse and Midwife of Poland.....	95
<i>Artykuł zawiera 22770 znaków ze spacjami + grafika (16305 znaków + 485cm2 grafiki)</i>	
Gałązka Renata, Gałązka Grzegorz Jakość życia rodziny niepełnosprawnego dziecka zamieszkującej w środowisku wiejskim Quality of life family disabled child living in the rural environment.....	109
<i>Artykuł zawiera 32840 znaków ze spacjami</i>	
Gałązka Renata, Gałązka Grzegorz Ocena przystosowania psychicznego pacjentek ze środowiska wiejskiego do choroby nowotworowej piersi Fitness assessment of mental patients with rural environment for breast cancer	121
<i>Artykuł zawiera 29169 znaków ze spacjami</i>	
Janowska Beata Dyscyplina wiodąca a sprawność fizyczna dziewcząt i chłopców w wieku 10 - 11 lat Leading discipline and physical fitness of girls and boys aged 10 - 11 years	137
<i>Artykuł zawiera 23549 znaków ze spacjami + grafika (17397 znaków + 461cm2 grafiki)</i>	
Jopkiewicz Andrzej, Kopecky Miroslav Analiza porównawcza wysokości, masy ciała i wsk. BMI dzieci i młodzieży polskiej i czeskiej Comparative analysis of body height, body mass and the BMI in children and teenagers living in Poland and the Czech Republic.....	149
<i>Artykuł zawiera 20699 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Jopkiewicz Andrzej, Gawron Jacek, Majecka-Kotwica Małgorzata Charakterystyka wybranych elementów stylu życia osób dorosłych z województwa świętokrzyskiego Description of selected elements of lifestyle of adults residing in the Świętokrzyskie Voivodeship	161
<i>Artykuł zawiera 22398 znaków ze spacjami+ grafika</i>	

Jopkiewicz Andrzej, Jopkiewicz Agata, Nowak Stanisław Wysokość ciała i wielkość wskaźnika BMI dzieci z dwóch skrajnych warstw społecznych Body height and size of BMI of children from two different social	175
<i>Artykuł zawiera 22989 znaków ze spacjami</i>	
Kobiołka Agnieszka, Goraus Magdalena, Mężyk Izabela, Skrzypulec-Plinta Violetta, Kazimierczak Małgorzata, Urbańska Ewa Wpływ ciąży na zmianę nawyków żywieniowych kobiet w wieku rozrodczym Effect of pregnancy in to change eating habits women of childbearing age	187
<i>Artykuł zawiera 27356 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Kostrzewa-Zabłocka Ewa, Hawryluk Jarosław Zespół wypalenia osobowości w cukrzycy typu 2 Burnout syndrome in patients with type 2 diabetes	207
<i>Artykuł zawiera 33638 znaków ze spacjami</i>	
Kostrzewa-Zabłocka Ewa Ocena poziomu wiedzy na temat cukrzycy u pacjentów z cukrzycą typu 2 uczęszczających na spotkania do Stowarzyszenia Chorych na Cukrzycę Assessment of the level of knowledge on diabetes among patients with type 2 diabetes attending the meetings of the Association of Diabetes Patients	223
<i>Artykuł zawiera 23848 znaków ze spacjami</i>	
Król Halina, Jesionek Paulina Aktywność fizyczna uczniów 13-15 letnich powiatu radomskiego Physical activity students 13-15 year Radom district	233
<i>Artykuł zawiera 31230 znaków ze spacjami</i>	
Lautenbach Dariusz, Malczewska Blanka, Holec-Gąsior Lucyna, Preis Krzysztof, Klonowska-Kęпка Adrianna, Kryniewska Katarzyna, Kozubowska Karolina Dobrostan pacjentek leczonych spiramycyną z powodu toksoplazmozy w ciąży Wellness of pregnant women with prenatal infection Toxoplasma gondii treated with spiramycin	247
<i>Artykuł zawiera 20737 znaków ze spacjami</i>	

Leszczyńska Katarzyna, Franek Grażyna, Moskwa Justyna, Nowak-Kapusta Zofia, Maciejewska-Paszek Izabela, Irzyniec Tomasz Wiedza kobiet na temat profilaktyki raka szyjki macicy Women's knowledge on cervical cancer prevention	257
<i>Artykuł zawiera 27300 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Lorencowicz Regina, Jasik Józef, Pełka Elżbieta, Przychodzka Elżbieta, Turowski Krzysztof Charakterystyka dolegliwości bólowych i poziomu stresu w pierwszych czterech dobach po zabiegu neurochirurgicznym Characteristics of pain complaints and stress level in the first four days after neurosurgical procedure	271
<i>Artykuł zawiera 29206 znaków ze spacjami</i>	
Markowska Małgorzata, Przychodni Agnieszka, Nowak-Starz Grażyna Organizacja zajęć ruchowych w placówkach przedszkolnych i szkolnych w środowisku miejskim i wiejskim Organization of physical activities in pre-school and school in urban and rural environments	283
<i>Artykuł zawiera 14604 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Pankrac Zofia, Filipka-Kozak Ewa, Hofman Agata, Kielbratowska Bogumiła Realizacja praw pacjenta podczas porodu w szpitalu Implementation of patient's rights during childbirth in hospital	297
<i>Artykuł zawiera 31750 znaków ze spacjami</i>	
Patyjewicz Lucyna Postęp naukowo-techniczny a postęp moralny osoby ludzkiej The scientific-technical progress and moral progress of the human person	309
<i>Artykuł zawiera 35387 znaków ze spacjami</i>	
Przychodzka Elżbieta, Turowski Krzysztof, Lorencowicz Regina, Jasik Józef Ocena opieki pielęgniarstwa w zakresie wykonywania zabiegów i technik pielęgniarstwa oraz promocji zdrowia wobec pacjentów z dysfunkcją kręgosłupa Assessing quality of nursing care in terms of carrying out treatments, nursing techniques and health promotion on patients with spine dysfunction	321
<i>Artykuł zawiera 23687 znaków ze spacjami + grafika</i>	

Strama Agnieszka, Milewicz Małgorzata, Szostkowska Maria, Heimrath Jerzy Analiza związku wybranych parametrów ciąży z wyselekcjonowanymi cechami urodzeń noworodków Analysis of the relation between chosen parameters of pregnant women and the selected features of newborns.....	333
<i>Artykuł zawiera 41590 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Strzelecka Agnieszka, Nowak-Starz Grażyna Dane medyczne pacjenta w świetle proponowanych rozwiązań systemowych elektronicznej dokumentacji medycznej Medical data of the patient in the light of the proposed solutions to electronic medical records system	351
<i>Artykuł zawiera 23335 znaków ze spacjami</i>	
Szpringer Monika, Wojciechowska Mariola, Orczykowski Tomasz Używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną z Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych jako błędne pojmowanie dobrostanu The use of the psychoactive substances by the lower-secondary school students from the Youth Educational Centre as the misinterpretation of the well-being	363
<i>Artykuł zawiera 25200 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Tatarczuk Józef, Solan Joanna Dymorfizm płciowy cech somatycznych wśród dzieci i młodzieży uprawiających wybrane dyscypliny sportowe Sexual dimorphism features among children and young people engaged in selected sports.....	383
<i>Artykuł zawiera 20069 znaków ze spacjami</i>	
Wasilewski Tadeusz Paweł Ocena jakości usług świadczonych przez pielęgniarki oddziałów neurologii i neurochirurgii An assessment of quality of medical services rendered by nurses of neurology and neurosurgery departments	393
<i>Artykuł zawiera 23260 znaków ze spacjami</i>	
Wojciechowska Mariola, Szpringer Monika Działania na rzecz seniorów w regionie świętokrzyskim a ich kondycja psychospołeczna Actions for senior citizens in the świętokrzyskie region and their psychological and social situation	403
<i>Artykuł zawiera 25040 znaków ze spacjami + grafika</i>	

OD REDAKTORÓW

Zdrowie jako podstawowe pojęcie w edukacji zdrowotnej „jest stanem pełnego dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie wyłącznie brakiem choroby lub niedomagania (ułomności)”. Jak pisze Barbara Woynarowska (2008), zdrowie wiąże się z dobrą jakością życia, energią życiową, sprawnością fizyczną, potencjałem człowieka, rozwojem, zdolnością do aktywnego i twórczego życia, cieszenia się życiem, optymizmem, szczęściem. Efektem takiego ujęcia zdrowia jest dobrostan, który jest synonimem dobrego samopoczucia, odnoszącego się do subiektywnej oceny zdrowia jednostki.

W dokumentach międzynarodowych, adresowanych do rządów wszystkich państw, podkreśla się, że zdrowie (obok środka i prawa dla każdego człowieka) jest zasobem dla społeczeństwa. Według Karty Ottawskiej (1986), dobre zdrowie jest bogactwem naturalnym kraju, wpływającym na rozwój społeczny, ekonomiczny i osobisty ludzi.

W nurt powyższych zagadnień wpisują się prace zawarte w prezentowanym periodyku. Tematycznie dotyczą one: oceny poziomu wiedzy o alternatywnej metodzie stosowanej w leczeniu niepłodności, oceny zainteresowań aktywnością ruchową, oceny wpływu niepełnosprawności dziecka na funkcjonowanie rodziny, analizy porównawczej poziomu rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży dwóch regionów (Kielc i Ołomuńca), oceny elementów stylu życia oraz postrzegania swego zdrowia i kondycji fizycznej, oceny zróżnicowania rozwoju fizycznego dzieci skrajnych warstw społecznych, oceny poziomu wiedzy na temat cukrzycy, związków cech somatycznych noworodków z wybranymi czynnikami wpływającymi na rodność, oceny potrzeby wprowadzania elektronicznej dokumentacji medycznej w obszarze ochrony zdrowia, ustalenia przyczyn i mechanizmów zachowań ryzykownych gimnazjalistów, określenia zależności między ofertą kierowaną do seniorów względem ich oczekiwań.

Zaprezentowane rozdziały, to teksty oryginalne, oparte na badaniach indywidualnych i zespołowych ukazujące szeroki zasięg zainteresowań, wyrażający się w całościowym spojrzeniu na człowieka. Uważamy, że zamieszczone artykuły będą inspiracją do podejmowania nowych badań w różnych środowiskach związanych z ochroną i promocją zdrowia.

Redaktorzy dziękują Autorom prac oraz Recenzentom za cenne uwagi i wskazówki, które wpłynęły na ostateczny kształt prezentowanego periodyku.

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze

Prof. dr hab. n. o kult. fiz. Ewa DYBIŃSKA
Krakowska Akademia
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie

Dr n. o zdr. Ewa ZIĘBA
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin**

**ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-59-8**